

РЕШЕНИЕ

№ 791

гр. София, 17.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-В СЪСТАВ, в публично заседание на пети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Анелия Маркова

Членове: Рени Коджабашева
Десислава Алексиева

при участието на секретаря Юлиана Ив. Шулева
като разгледа докладваното от Десислава Алексиева Въззивно гражданско дело № 20211100508297 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

С решение № 20059952 от 08.03.2021 г. постановено по гр. д. № 27497/2019 г. по описа на СРС, ГО, 167 състав е отхвърлен предявения от В. С. С., с ЕГН: *****, с адрес: гр. Бургас, ж.к. **** срещу „БТВ М.Г.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, район Триадница, пл. ****, административна сграда на НДК, ет. 11, иск с правно основание чл. 49 вр. чл. 45, ал. 1 ЗЗД за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 3 000 лв., предявена като частичен иск от сума в общ размер на 30 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в нервно напрежение, раздразнение, потиснатост, емоционално изтощение и хронично безсъние, които се твърди да са причинени на 18.04.2019 г. в монтиран журналистически репортаж, излъчен в предаването „БТВ новините“ на програма „БТВ“, собственост на „БТВ М.Г.“ ЕАД с изразите: „Блок върху общинска земя – Продадена е, докато С. е шеф на общинския съвет. Компания, близка до лидера на НФСБ В. С. е построила жилищен блок върху парцела, който С. и фирма СКАТ придобиват от общината през 2008 година. Сделката за земята е сключена докато С. е председател на Общинския съвет в Бургас. Вместо бъдеща централа на кабелната телевизия върху имота се издига жилищна сграда. Жилищна сграда вместо телевизионна централа. Преди седмица прокуратурата обяви, че проверява В. С. за имотни сделки от последните години.“, ведно със законната лихва върху тази сума от 18.04.2019 г. (датата на излъчване на материала) до окончателното ѝ изплащане.

Със същото решение е осъден В. С. С. да заплати на БТВ М.Г. ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, район Триадница, пл. България 1, административна сграда на НДК, на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 8 ГПК, сумата от 450 лв., представляваща разноски в производството пред СРС.

Срещу решението е подадена въззивна жалба от ищеца В. С., чрез процесуалния му представител. Твърди се, че първоинстанционното решение е неправилно и необосновано. Поддържа, че В. С. като физическо лице не е придобивал парцел от Община Бургас, а

търговско дружество съсобственик СКАТ ООД. На аудиторията се внушавал факт, който не е верен. Твърди, че по делото не се установяват каквито и да е връзки между дружество „И.с.х.“ ЕООД с В. С.. Освен в това в репортажа се твърдяло, че върху парцела е построена жилищна сграда, вместо телевизионна централа, докато в документа за учредяване на право на строеж е посочено, че предвидената по проект сграда в имота е смесена с подземен гараж. Според жалбоподателя на зрителя се внушавало, че В. С. като председател на Общинския съвет в Бургас, закупува през 2008 г. общински парцел и го застроява. Според него по този начин се внушавало на зрителите, че С. бил подставено лице на „И.с.х.“ ЕООД. Невярно и неустановено било, че там трябвало да бъде построена телевизионна централа. От решението на общинския съвет не се установявало, че върху парцела следвало да бъде построена телевизионна централа. Изтъква, че невярно било твърдението, че Прокуратурата проверява В. С., а всъщност от документите се установявало, че ВКП е възложила на друг орган - КПКОНПИ да извърши проверка по сигнал на Главния прокурор за закупени от СКАТ ООД имоти. Твърди невярно възпроизвеждане на информацията от сайта на Прокуратурата. Разгласяването на тази информация в телевизионното предаване на БТВ новините, служителите на БТВ били извършили според жалбоподателя противоправно деяние по чл. 147, ал. 1 НК. Ето защо счита, че всички тези факти са невярно и неточно пресъздадени, а като е стигнал да обратен извод, първоинстанционният съд е постановил неправилен съдебен акт. Отправя искане за отмяна на първоинстанционното решение и уважаване на исквете в цялост, както и присъждане на сторените по делото разноски.

Въззиваемата страна - ответникът „БТВ М.Г.“ ЕАД е подал отговор на въззивната жалба, чрез процесуален представител, в законоустановения срок, с който я оспорва. Намира, че първоинстанционното решение е правилно и законосъобразно. Твърди, че фактите са изнесени пред зрителя именно защото В. С. е политик и вицепремиер. Изявлението „компания близка до лидера на НФСБ“ се подкрепяло от изявленията на М.Д.и представляваното от него дружество Е.и. в инициативата на В. С. за построяване на храм Свети Георги. Поддържа, че СКАТ ООД е 95 % собственост на В. С.. Това, че сградата е следвало да бъде телевизионна централа се установява от изявленията на самия ищец, както и от приложени към исковата молба статия. Правилно първоинстанционният съд е приел, че искът е неоснователен, като с репортажа не се цели злепоставяне на В. С., като самият В. С. не е отрекъл по време на интервюто изложените факти. При така изложеното моли първоинстанционното решение да бъде потвърдено.

Въззивната жалба е процесуално допустима като подадена от надлежна страна, в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК и срещу подлежащ на обжалване съдебен акт. Съгласно чл. 269 ГПК, въззивният съд проверява правилността на първоинстанционното решение само в рамките на релевираните оплаквания, а служебно следва да ограничи проверката си само за валидност, допустимост на решението в обжалваната част и спазване на императивните норми на материалния закон (т. 1 на Тълкувателно решение № 1/09.12.2013 г. по тълк.д. № 1/2013 г., ОСГТК на ВКС).

Обжалваното решение е валидно и допустимо. По доводите във въззивната жалба, настоящият състав намира следното:

Първоинстанционният съд е сезиран с иск с правно основание чл. чл. 49 ЗЗД вр. чл. 45 ЗЗД за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, причинени на ищеца от клеветнически твърдения, съдържащи се в материала „Блок върху общинска земя – Продадена е, докато С. е шеф на общинския съвет. Компания, близка до лидера на НФСБ В. С. е построила жилищен блок върху парцела, който С. и фирма СКАТ придобиват от общината през 2008 година. Сделката за земята е сключена докато С. е председател на Общинския съвет в Бургас. Вместо бъдеща централа на кабелната телевизия върху имота се издига жилищна сграда. Жилищна сграда вместо телевизионна централа. Преди седмица прокуратурата обяви, че проверява В. С. за имотни сделки от последните години.“, излъчен от страна на ответника в телевизионно предаване "БТВ новините" на 18.04.2019 г.

С уточнение на исковата молба в съдебно заседание от 18.06.2020 г., ищецът чрез процесуалния си представител уточнява, че с исковата молба посочва изрази в излъченото

предаване се явяват позорящи и преписващи престъпление и в този смисъл следва да бъде тълкувано цялото съдържание на исковата молба.

По съществото на спора, съдът намира следното:

По смисъла на чл. 45 от ЗЗД, вреда е всяка неблагоприятна последица за защитени от закона права и интереси на увредения. За да възникне право за обезщетяване на ищеца за неимуществени вреди по чл. 49 вр. чл. 45 ЗЗД следва да е доказано, пълно и главно, противоправно деяние (действие или бездействие) извършено виновно от служители на отметника, причинени от действието вреди и причинно - следствена връзка между действието и вредите, които се цели да се обезщетят.

Не е спорно по делото, а и от събраните доказателства и приетото като неоспорено заключение на съдебната видео-техническата експертиза /л. 78-82/ относно съдържанието на представеният по делото оптичен носител – компакт диск от видео запис се установява, че на 18.04.2019 г. в телевизионно предаване "БТВ новините" на "БТВ М.Г." ЕАД е излъчен анонс на водещия Ю.К., продължил с монтиран журналистически репортаж на П.Н., съдържащи кадри от жилищна сграда в гр. Бургас, интервю с ищеца В. С., със следните изрази: „Блок върху общинска земя – Продадена е, докато С. е шеф на общинския съвет. Компания, близка до лидера на НФСБ В. С. е построила жилищен блок върху парцела, който С. и фирма СКАТ придобиват от общината през 2008 година. Сделката за земята е сключена докато С. е председател на Общинския съвет в Бургас. Вместо бъдеща централа на кабелната телевизия върху имота се издига жилищна сграда. Жилищна сграда вместо телевизионна централа. Преди седмица прокуратурата обяви, че проверява В. С. за имотни сделки от последните години.“ В същото интервю съгласно приетата по делото съдебно видео –техническа експертиза се установява, че на зададен въпрос от П.Н.: „Какво бихте отговорили на хората, които биха се усъмнили във факта, че днес има жилищен блок и хипотезата „Ами ако те СКАТ и Е.и. са си разделили печалбата от продадените апартаменти вътре?“, отговорът на интервюираното лице В. С. бил: „няма, не мога да разубея хората, имат право да мислят така, защото е така / смее се/. А сега, хаха хванахте ме. Да така е. А как мислите, че би трябвало да действа една фирма, която е инвестирала в един имот повече от един милион, замразени средства десет години, смисълът на бизнеса е да инвестираш в нещо, да го продадеш и да изкараш повече, отколкото си инвестирал.“ Не е спорно по делото, че изявлението е станало достояние на неограничен кръг от лица, доколкото е разпространено чрез национален ефир.

По делото е спорно дали употребените от ответника думи и изрази в предаването, разкриват признаците на противоправност- дали същите са позорящи и приписващи престъпление на ищеца, като основание за ангажиране на отговорността му. Спорно е още дали вследствие на изказванията са причинени неимуществени вреди - болки и страдания на ищеца, които да са в пряка причинна връзка с изявленията на ответника.

Съгласно чл. 39, ал. 1 от Конституцията на РБ (КРБ), всеки има право да изразява мнение и да го разпространява чрез слово - писмено или устно, чрез звук, изображение или по друг начин. Според чл. 39, ал. 2 КРБ, това право не може да се използва за накърняване на правата и доброто име на другото и за призоваване към насилствена промяна на конституционно установения ред, към извършване на престъпления, към разпалване на вражда или към насилие над личността. Ограничаването на правото да се изразява мнение, с оглед високата си обществена значимост и интензитет, е допустимо по изключение и само, за да се осигури защита на конкуриращ интерес и право и с цел охраната на други, също конституционно защитени права и интереси, и може да става единствено на основанията, предвидени в КРБ (чл. 39, ал. 2 от КРБ и чл. 10, ал. 2 от ЕКЗПЧОС). Не се допуска ограничаването със закон на други, извън посочените в чл. 39, ал. 2 и чл. 57, ал. 2 КРБ основания.

С Решение № 7 от 04.06.1996 г. по конст. дело № 1/1996 г. на Конституционния съд (КС) е дал обстойно тълкуване на правото на свободно изразяване на мнение и свързаните с него права и свободи, прогласени от чл. 39 - 41 от Конституцията, както и на случаите, когато са допустими ограничения на тези свободи и права. КС приема, че правото на

свободно изразяване на мнение може да бъде ограничено заради друго, конкуриращо право и това е правото на лично достойнство, чест и добро име, което Конституцията също защитава (чл. 4, ал. 2 и чл. 32, ал. 1, изр. 2 от Конституцията). Разглеждайки въпроса за съотношението между двете конкуриращи се права, КС е провел разграничение между информация и идеи, които се правят публично достояние в контекста на политическия и въобще обществения дебат и такива, които не попадат в този контекст, като е постановил, че принадлежащите към първата категория определено се ползват с по - висока степен на защита.

В практиката на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) са заложили същите принципи по отношение на свободата на словото и възможността тя да бъде ограничавана. Европейският съд по правата на човека допуска, че "журналистическата свобода обхваща също така и възможно прибягване до определена степен на преувеличаване или дори провокация, което единствено може да гарантира истинската свобода на словото" (10).

За да е налице отговорност за вреди от непозволено увреждане е необходимо наличието на определено действие и на резултат, който се намира в причинна връзка с него. Необходимо е също така действието да е непозволено, т.е. да е извършено в нарушение на определени норми. Във всеки конкретен случай съдът следва да прецени дали определено изказване, освен оценка и мнение по обществен въпрос, свързан с дадено лице, обективира обидни квалификации или твърдение за злепоставящи, позорящи факти. Достойнството и честта на личността могат да са обект на посегателство при нанасяне на обида (умишленото унижаване достойнството на дадено лице посредством неприлично отнасяне с него) и на клеветата (съзнателното разгласяване на неистински, позорни обстоятелства за дадено лице или приписване на престъпление). Разграничителният критерий между деянията обида и клеветата съгласно НК е характерът на информацията, касаеща засегнатото лице. При обидата деецът дава своя негативна оценка за личността на пострадалия под формата на епитети, квалификации или сравнения, които по своето съдържание засягат честта и достойнството на адресата и се обективират с такава цел. При клеветата не се дава личностна оценка на пострадалия, а се разпространяват позорни обстоятелства за честта му, които не са истински или му се приписва престъпление, което не е извършил. Клеветата или обида може да има само при излагане на конкретни неверни, позорни или унижителни факти по отношение на определена личност.

В разглеждания случай между страните не се спори, а и от представените протоколи от 12.11.2007 г. и 29.01.2009 г. от заседания на Общински съвет – гр. Бургас се установява, че ищецът В. С. е заемал длъжността председател на Общински съвет – гр. Бургас в периода ноември 2007 г. – януари 2009 г. Установява се, че на 02.09.2008 г. Община Бургас представлявана от кмета Д.Н., продала на СКАТ ООД, представлявано от управителя В. С., собствения си недвижим имот, представляващ 555/875 кв.м. ид. части от УПИ VI, кв. 7 по плана гр. Бургас, к/с Зорница, целият с площ 875 кв.м., при граници: север – УПИ V в кв. 7, изток-улица, юг – УПИ VII в кв. 7, запад – УПИ VIII в кв. 7, за сумата от 850 815 лв. Няколко месеца по-късно, на 23.12.2008 г. „СКАТ“ ООД, представлявано от управителя В. С. продало целия имот - УПИ VI, кв. 7 по плана гр. Бургас, к/с Зорница, целият с площ 875 кв.м. на „СКАТ ТВ“ ООД, представлявано от управителя В. С. за сумата от 1 022 400 лева. Видно е, че двете дружества се представляват от един и същи управител към датата на сделката – В. С., а съгласно чл. 141, ал. 1 ТЗ управителят организира и ръководи дейността на дружеството съобразно закона и решенията на общото събрание, а според чл. 141, ал. 2 ТЗ, управителят представлява дружеството пред трети лица. На осн. чл. 119, ал. 2 от ТЗ вр. чл. 115, т. 3 ТЗ в търговския регистър се вписват и обявяват данни за съдружниците в дружеството. Съгласно чл. 11, ал. 1 от ЗТРРЮЛНЦ, търговският регистър и регистърът на юридическите лица с нестопанска цел са публични. Всеки има право на свободен и безплатен достъп до базата данни, съставляваща регистрите.

Видно от справка от публичния съгласно чл. 8, ал. 1 ЗКИР имотен регистър и нотариален акт № 37, том I от 16.02.2017 г. към Агенция по вписванията на 17.02.2017 г. е учредено право на строеж на „И..с.х.“ ЕООД с гарант „Е.и.“, последните две дружества

представлявани от Мартин Дялков върху горепосочения имот за построяване на смесена сграда с подземен гараж, състояща се от сутерен, партер и десет етажа с обща РЗП – 4211,63 кв.м. Като част от доказателствената съвкупност по делото е приобщена разпечатка от публикация от 19.07.2017 г., публикувана на интернет сайт, достъпна на следния линк: <http://baricada.org/2017/07/19simeonov-skat/>, под заглавие: „Върху руините на СКАТ ООД вдигат масивна бизнес сграда“, която гласи: „...Само два месеца, откакто вицепремиерът В. С. е в правителството, едно от първите неща, които съдружниците му задвижиха, е строеж на масивна бизнес сграда върху останките на телевизия СКАТ в Бургас. Строежът се намира в комплекс „Зорница“, откъдето някога медията излъчваше за цялата страна. Там в момента тече усилен труд. Официален възложител е фирма „И.с.х.“ и физическите лица Петьо Георгиев и Данчо Хаджиев двамата са съдружници със С. в Скат, а Хаджиев дълги години бе шеф на столичния офис на телевизията...“.

По делото е прието и заключение на съдебна видео-техническа експертиза за установяване на съдържанието на три видеозаписа, представляващи части от новинарски репортажи на телевизия СКАТ, свързани с обстоятелства около изграждане на храм в кв. „Победа“ в гр. Бургас. Установява се, че М.Д. и В. С. са участвали в обща инициатива по изграждане на храма, като Е.и. е била дружеството – изпълнител. Това обстоятелство не се отрича от ищеца в проведеното интервю съгласно излъчения репортаж от 18.04.2019 г. /съгласно съдебно видео-техническата експертиза/ „М.Д. участваше с материали и безвъзмезден труд“ във връзка с инициатива за строеж на храм Св. Георги Победоносец, а М.Д. заявява съгласно съдебната видео-техническа експертиза / л. 109/, че благодари на дружество СКАТ за благородната инициатива, в която е бил поканен да участва. От приета по делото разпечатка от прессъобщение от 10.04.2019 г., публикувано на сайта на Прокуратурата на Република България, под заглавие: „Върховна касационна прокуратура възложи на КПКОНПИ проверка по сигнал за закупени имоти на занижени цени от „СКАТ“ ООД, управлявано от народния представител В. С.“ в който се съобщава, че по сигнал за закупени недвижими имоти на нереално ниски цени по три сделки, една от която е процесната, Прокуратурата е възложила проверка на КПКОНПИ.

От събраните по делото гласни доказателства се установява следното: от разпита на свидетеля Нанев, журналист в „БТВ М.Г.“ АД, чийто репортаж е бил излъчен на 18.04.2019 г. се установява, че мотивът за репортажа е дошъл от прессъобщението на Прокуратурата. Информацията за журналистическото си разследване събрал единствено от публични регистри – имотен регистър, справки в Агенция по вписванията в гр. Бургас. Самото интервю с В. С. било по повод установените от журналиста факти, като същият по време на интервюто носел папка с документи. Твърдението в репортажа било, че към датата на сделката от 2008 г., „СКАТ“ ООД е било управлявано от В. С., който по това време е бил председател на Общински съвет гр. Бургас. От разпита на Рядкова на длъжност „юрисконсулт“ в „БТВ М.Г.“ АД се установява, че същата съдейства на журналистите при проверка на фактите от публичните регистри. Направила е повторна проверка на фактите за сделките и свързаност на дружествата по тях. В. С. е имал възможност да отговори на всички поставени от журналиста въпроси. Правото на строеж е учредено на дружество „И.с.х.“ ЕООД, с гарант по сделката „Е.и.“ ООД, като двете дружества се представляват от едно и също лице – М.Д.. В. С. не е отрекъл, че познава лицето и имат общи интереси и инициативи. При преценката на свидетелските показания по реда на чл. 172 ГПК, настоящият състав намира, че същите са логични, последователни и взаимно се допълват със събраните по делото доказателства, ето защо следва да бъдат кредитирани. Според разпита на доведените от ищеца свидетели Християн Митев и Валентин Касабов, репортажът премълчавал истини – например продажната цена на имота, което предизвикало негативната реакция, възмущение и гняв на В. С., притеснението, че доброто му име е накърнено, тъй като тъкмо започвали европейските избори. В. С. бил чувствителен човек, вдигал кръвно, затворил се и трудно комуникирал, стигнало се до постоянно стресово състояние, което не се дължало на проверката на КПКОНПИ, а на репортажа.

При така установените фактически положения по делото настоящият състав приема,

че не е налице противоправно деяние по смисъла на чл. 45 , ал. 1 ЗЗД, което да е осъществено от служител на ответника във връзка с репортажа, излъчен на 18.04.2019 г. в предаването „БТВ новините“. Журналистическото разследване е извършено след проучване на факти от публични регистри, повод за което било съобщение, публикувано на сайта на Върховната касационна прокуратура във връзка с проверка за сделки с недвижими имоти от „СКАТ“ ООД, представлявано от народния представител В. С., като в случая не се установяват изявленията в този репортаж да нанасят обиди или да оклеветават обекта на журналистическо разследване, като използваните изрази по своя характер не представляват унижителни, позорящи или приписващи престъпление обстоятелства. Изложените от журналиста факти не са отречени от интервюираното лице по време на репортажа. Критиката срещу действия и думи на политици може да бъде в много по-широки граници, защото те за разлика от частните лица, съзнателно избират да са публични фигури, които са изложени на показ пред обществото. Доколкото предпоставките от фактическия състав на чл. 49 ЗЗД вр. чл. 45 ЗЗД следва да бъдат кумулативно налични, липсата на една от тях обуславя неоснователност на исковата претенция, а обсъждането на останалите предпоставки остава безпредметно, доколкото дори и при тяхното наличие, искът не би бил уважен.

Ето защо, първоинстанционният съд е постановил правилен съдебен акт, който следва да бъде потвърден, а въззивната жалба – оставена без уважение.

По разноските:

С оглед изхода на спора, право на разноски има въззиваемата страна в размер на 100 лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение за въззивна инстанция, определено на осн. чл. 78, ал. 8 ГПК.

Воден от горното съдът,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20059952 от 08.03.2021 г. постановено по гр. д. № 27497/2019 г. по описа на СРС, ГО, 167 състав.

ОСЪЖДА В. С. С., с ЕГН: *****, с адрес: гр. Бургас, ж.к. **** да заплати на „БТВ М.Г.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, район Триадница, пл. ****, административна сграда на НДК, ет. 11 сумата от 100 лева – разноски за въззивна инстанция.

Решението не подлежи на обжалване по аргумент на чл. 280, ал. 3, т. 1 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____